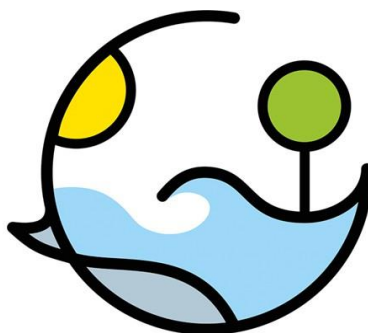

PROGRAM PROMOCJI ZDROWIA

DLA GMINY GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

NA LATA 2026–2030

GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Goczałkowice-Zdrój, styczeń 2026r.

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Cele programu	4
III. Grupy docelowe	5
IV. Zakres działań i formy realizacji	6
V. Budżet programu i finansowanie (2026–2030)	10
VI. Partnerzy i realizacja programu	10
VII. Monitoring i ewaluacja	11
VIII. Podsumowanie	12

I. Wstęp

Promocja zdrowia to proces umożliwiający mieszkańcom lokalnej społeczności sprawowanie aktywnej kontroli nad swoim zdrowiem oraz dążenie do jego poprawy. Głównym celem działań prozdrowotnych jest wyposażenie mieszkańców Gminy Goczałkowice-Zdrój – zarówno dzieci, młodzieży, dorosłych, jak i seniorów – w wiedzę, kompetencje i realne możliwości działania, które pozwolą im skutecznie reagować na zagrożenia zdrowotne oraz każdego dnia podejmować wybory sprzyjające zdrowemu stylowi życia.

Zmiana nawyków zdrowotnych i wdrażanie norm wynikających z profilaktyki i promocji zdrowia to zadanie złożone i długofalowe, które wymaga zaangażowania wielu środowisk – od rodzin, przez szkoły, po instytucje publiczne takie jak: zakłady opieki zdrowotnej, czy gabinety lekarskie. Samo przekazywanie informacji okazuje się niewystarczające – kluczowe jest wspieranie postaw, budowanie motywacji oraz tworzenie dostępnych i atrakcyjnych form aktywności zdrowotnej.

Edukacja zdrowotna stanowi podstawę tych działań – jej rolą jest nie tylko przekazywanie wiedzy o zdrowiu i profilaktyce chorób, lecz także wzmacnianie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie oraz promowanie codziennych wyborów sprzyjających dobrostanowi fizycznemu i psychicznemu.

Niniejszy Program Promocji Zdrowia na lata 2026–2030 stanowi odpowiedź na najważniejsze wyzwania zdrowotne zidentyfikowane na terenie Gminy Goczałkowice-Zdrój na podstawie informacji i danych pozyskanych m.in. z Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, podmiotów leczniczych oraz placówek oświatowych, a także w oparciu o zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Goczałkowice-Zdrój na lata 2021–2027, w której dokonano diagnozy kluczowych potrzeb mieszkańców. Szczególny nacisk położono na zagadnienia związane ze zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży, profilaktyką chorób cywilizacyjnych oraz promocją aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców.

Program wpisuje się w założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, jak również pozostaje zgodny z kierunkami działań wyznaczonymi w Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Goczałkowice-Zdrój na lata 2024–2030 oraz w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026–2029. Program zakłada realizację programów profilaktycznych rekomendowanych przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, zwaną dalej AOTMiT, przy jednoczesnym uwzględnieniu zmieniającej się sytuacji zdrowotnej mieszkańców.

Realizacja działań ujętych w Programie odbywać się będzie w oparciu o obowiązujące akty prawne, w szczególności o ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,

ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

II. Cele programu

Program Promocji Zdrowia dla Gminy Goczałkowice-Zdrój na lata 2026–2030 zakłada realizację działań wielowymiarowych i długofalowych, ukierunkowanych na najistotniejsze zagrożenia zdrowotne o charakterze powszechnym, występujące również w lokalnej społeczności.

Główne cele programu:

- 1. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Goczałkowic-Zdroju poprzez przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym i innym powszechnym problemom zdrowotnym** – poprzez zintegrowane działania profilaktyczne, badania przesiewowe, programy profilaktyczne, edukacyjne oraz promujące aktywność fizyczną i zdrowe nawyki żywieniowe.
- 2. Promowanie zdrowego stylu życia i profilaktyki zdrowotnej wśród wszystkich mieszkańców gminy poprzez kampanie edukacyjne i informacyjne** – w tym tworzenie atrakcyjnych, zrozumiałych i angażujących treści edukacyjnych kierowanych do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem młodzieży jako aktywnych uczestników.
- 3. Wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz dorosłych i seniorów** – poprzez edukację w zakresie zagrożeń (depresja, samookaleczenia, zaburzenia lękowe), wczesną identyfikację symptomów kryzysów emocjonalnych oraz zapewnienie stałego wsparcia psychologicznego i przyjaznych przestrzeni w placówce szkolnej. Rozwój lokalnych form wsparcia, przeciwdziałanie stresowi i wypaleniu zawodowemu, zmniejszanie lęków oraz przełamywanie barier w korzystaniu z pomocy psychologicznej przez dorosłych i seniorów.
- 4. Przeciwdziałanie uzależnieniom od narkotyków i alkoholu wśród mieszkańców** – poprzez działania edukacyjne, promocję zdrowego stylu życia, wspieranie rozwoju umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz wzmacnianie lokalnych inicjatyw profilaktycznych i wsparcia społecznego.
- 5. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców oraz wspieranie kadry pedagogicznej** – poprzez edukację na temat zdrowia psychicznego dzieci, uzależnień i zasad cyfrowej higieny oraz udostępnienie indywidualnego wsparcia psychologicznego i terapeutycznego.

III. Grupy docelowe

Realizacja Programu Promocji Zdrowia dla Gminy Goczałkowice-Zdrój na lata 2026–2030 zakłada kompleksowe podejście do zdrowia mieszkańców gminy. W związku z tym, działania programowe zostały skierowane do jasno określonych grup docelowych, które wymagają dostosowanego wsparcia zdrowotnego, edukacyjnego i profilaktycznego.

Grupa docelowa	Charakterystyka i potrzeby
Dzieci i młodzież (7–18 lat)	Dzieci i młodzież są szczególnie podatni na wpływy otoczenia i presję rówieśniczą, co zwiększa ryzyko uzależnień cyfrowych, narkotykowych i alkoholowych, a także problemów emocjonalnych, depresji, samookaleczeń i niskiej samooceny.
Rodziny i opiekunowie	Brak świadomości i niedostateczna wiedza na temat zdrowia psychicznego dzieci i zasad higieny cyfrowej w rodzinie osłabia zdolność rodziców do reagowania na kryzysy rozwojowe i emocjonalne, co może pogłębiać problemy wychowawcze i izolację dziecka.
Aktywni 18-65	Przewlekły stres, brak czasu i siedzący tryb życia zwiększają ryzyko chorób cywilizacyjnych i wypalenia zawodowego, osłabiając dobrostan fizyczny i psychiczny dorosłych.
Seniorzy (65+)	Samotność, ograniczona mobilność i choroby przewlekłe wpływają negatywnie na zdrowie i jakość życia seniorów, zwiększając ryzyko depresji, wykluczenia społecznego i utraty samodzielności.
nauczyciele oraz pozostali pracownicy szkoły	Potrzeba bieżącego doskonalenia kompetencji w zakresie reagowania na trudności uczniów oraz skutecznej współpracy i komunikacji z ich rodzicami.

IV. Zakres działań i formy realizacji

Program Promocji Zdrowia dla Gminy Goczałkowice-Zdrój w latach 2026–2030 zakłada kompleksowe działania prozdrowotne, profilaktyczne i edukacyjne, dostosowane do potrzeb poszczególnych grup docelowych. Działania te realizowane będą w formie cyklicznych wydarzeń, stałych usług, kampanii informacyjnych oraz współpracy międzysektorowej.

Grupa docelowa	Zadania	Podmioty współpracujące	Mierniki efektywności
<i>CEL 1 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Goczałkowic-Zdroju poprzez przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym i innym powszechnym problemom zdrowotnym – poprzez zintegrowane działania profilaktyczne, badania przesiewowe, edukacyjne oraz promujące aktywność fizyczną i zdrowe nawyki żywieniowe.</i>			
Aktywni i seniorzy	• Realizacja badań przesiewowych (pomiar glukozy, ciśnienia tętniczego, cholesterolu, BMI – wskaźnik masy ciała oraz badania cytologiczne i mammograficzne) w celu wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych i nowotworowych.	• Podmioty prowadzące działalność leczniczą	• Liczba wykonanych badań • Liczba uczestników • % pozytywnych wyników wymagających dalszej diagnostyki
	• Programy profilaktyczne rekomendowane przez AOTMiT	• Podmioty prowadzące działalność leczniczą	• Liczba osób objętych badaniami
	• Warsztaty kulinarne i zdrowotne	• Urząd Gminy, GOK,	• Liczba wydarzeń • Liczba odbiorców
	• Spotkania z dietetykami	• Urząd Gminy, GOK,	• Liczba wydarzeń • Liczba odbiorców
	• Edukacja zdrowotna, kampania informacyjna na www i FB na powyższe problemy zdrowotne	• Urząd Gminy	• Liczba materiałów i wydarzeń • Liczba pobrań • Liczba zasięgów

	<ul style="list-style-type: none"> Edukacja nt.stresu i stylu życia (materiały edukacyjne, prelekcje) 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Gminy, GOK, 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba materiałów i wydarzeń Liczba odbiorców
Aktywni i seniorzy	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia ruchowe (nordic walking, joga, fitness,gimnastyka, taniec) 	<ul style="list-style-type: none"> GOK, GOSIR, Szkoła 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydarzeń Frekwencja
Dzieci i młodzież	<ul style="list-style-type: none"> Rodzinne rajdy rowerowe 	<ul style="list-style-type: none"> GOSIR 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydarzeń Frekwencja
	<ul style="list-style-type: none"> Rodzinne marsze 	<ul style="list-style-type: none"> GOK 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydarzeń Liczba uczestników
<p><u>CEL2</u> Promowanie zdrowego stylu życia i profilaktyki zdrowotnej wśród wszystkich mieszkańców gminy poprzez kampanie edukacyjne i informacyjne – w tym tworzenie atrakcyjnych, zrozumiałych i angażujących treści edukacyjnych kierowanych do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem młodzieży jako aktywnych uczestników</p>			
Aktywni i seniorzy	<ul style="list-style-type: none"> Współpraca z osobami publicznymi w mediach społecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> GOK, Urząd Gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydarzeń Liczba uczestników
Dzieci i młodzież	<ul style="list-style-type: none"> Konkursy dla uczniów promowane na FB 	<ul style="list-style-type: none"> Szkoła, Urząd Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydarzeń Liczba uczestników
Rodzice i opiekunowie	<ul style="list-style-type: none"> Materiały edukacyjne publikowane w mediach, na stronie gminy oraz szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> Szkoła, Urząd Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba materiałów Liczba pobrań Liczba zasięgów

CEL 3 Wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz dorosłych i seniorów – poprzez edukację w zakresie zagrożeń (depresja, samookaleczenia, zaburzenia lękowe), wczesną identyfikację symptomów kryzysów emocjonalnych oraz zapewnienie stałego wsparcia psychologicznego i przyjaznych przestrzeni w szkołach. Rozwój lokalnych form wsparcia, przeciwdziałanie stresowi i wypaleniowi zawodowemu, zmniejszanie lęków oraz przełamywanie barier w korzystaniu z pomocy psychologicznej przez dorosłych i seniorów.

Dzieci i młodzież	• Warsztaty o depresji, uzależnieniach, samookaleczeniach, stresie	• Szkoła, Urząd Gminy	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników
	• Programy promujące zdrowie psychiczne skierowane dla młodzieży	• Szkoła, Urząd Gminy	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników
	• Szkolne Dni Zdrowia Psychicznego	• Szkoła, Urząd Gminy	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników
	• Doposażenie gabinetu psychologa szkolnego oraz wsparcie w utrzymaniu stref wyciszenia	• Szkoła, Urząd Gminy	• Liczba uczniów korzystających • Liczba zakupionych pomocy
	• Materiały edukacyjne publikowane w mediach i na stronie gminy oraz szkoły	• Szkoła, Urząd Gminy	• Liczba materiałów • Liczba pobrań • Liczba zasięgów
Aktywni i seniorzy Rodzice i opiekunowie	• Warsztaty redukcji stresu, wypalenia zawodowego, lęków	• GOK, Urząd Gminy, OPS	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników
	• Spotkania z psychologiem	• OPS	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników
	• Materiały edukacyjne publikowane w mediach i na stronie gminy oraz szkoły	• GOK, Urząd Gminy, OPS	• Liczba materiałów • Liczba pobrań • Liczba zasięgów

<u>CEL 4 Przeciwdziałanie uzależnieniom od narkotyków i alkoholu wśród wszystkich mieszkańców – poprzez działania edukacyjne, promocję zdrowego stylu życia, wspieranie rozwoju umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz wzmacnianie lokalnych inicjatyw profilaktycznych i wsparcia społecznego.</u>			
Aktywni i seniorzy	• Warsztaty nt. skutków uzależnień	• GOK, OPS, Szkoła	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników
Dzieci i młodzież			
Rodzice i opiekunowie	• Kampanie informacyjne dot. substancji psychoaktywnych	• GOK, Urząd Gminy, Szkoła	• Liczba kampanii • Liczba zasięgów
	• Spotkania indywidualne z terapeutami	• OPS	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników
<u>CEL 5 Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców oraz wspieranie kadry pedagogicznej – poprzez edukację na temat zdrowia psychicznego dzieci, uzależnień i zasad cyfrowej higieny oraz udostępnienie indywidualnego wsparcia psychologicznego i terapeutycznego.</u>			
Nauczyciele i kadra szkolna	• Warsztaty rozpoznawania objawów uzależnień i depresji	• Szkoła	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników
Rodzice i opiekunowie	• Edukacja o higienie cyfrowej	• Szkoła	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników
	• Konsultacje z psychologiem	• Szkoła	• Liczba wydarzeń • Liczba uczestników

V. Budżet programu i finansowanie (2026–2030)

Na realizację Programu w latach 2026–2030 Gmina Goczałkowice-Zdrój zagwarantuje rocznie nie mniej niż 50 000 zł środków finansowych własnych.

Środki te zostaną przeznaczone na działania profilaktyczne, edukacyjne i promujące zdrowie, w tym realizację programów profilaktycznych rekomendowanych przez AOTMiT. Pozostały budżet zostanie elastycznie rozdysponowany między inne cele zdrowotne, z możliwością ich rotacyjnego wzmocnienia w poszczególnych latach.

Źródła finansowania

Poza budżetem gminy planowane jest pozyskiwanie środków z:

- **Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ)** – m.in. na badania przesiewowe i programy profilaktyczne,
- **Sponsorów lokalnych i firm** – np. nagrody, sprzęt, wsparcie wydarzeń,
- **Środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe** realizujące działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki, w szczególności w ramach projektów grantowych, programów rządowych oraz funduszy zewnętrznych, realizowanych we współpracy z Gminą.

Inwestycje w zdrowie – w tym zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży – przynoszą długofalowe korzyści społeczne i ekonomiczne. Ujęcie finansowe uwzględnia zasadę racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi i wpisuje się w kierunki polityki zdrowotnej rekomendowane przez Ministerstwo Zdrowia i Światowej Organizacji Zdrowia WHO.

VI. Partnerzy i realizacja programu.

Dla sprawnej realizacji Programu Promocji Zdrowia Gminy, zarządzeniem Wójta Gminy Goczałkowice-Zdrój powołuje Zespół ds. Promocji Zdrowia, odpowiedzialny za planowanie, koordynację oraz monitoring działań realizowanych w ramach Programu. Zakłada się współpracę z partnerami lokalnymi i regionalnymi z sektora medycznego, oświatowego, społecznego i kulturalnego. Działania obejmą m.in. warsztaty, kampanie społeczne, badania profilaktyczne oraz wsparcie specjalistyczne – szczególnie w zakresie zdrowia psychicznego i fizycznego dzieci i młodzieży.

Współpraca będzie oparta na jasno określonych zadaniach i możliwościach organizacyjnych poszczególnych instytucji, w ramach wspólnego harmonogramu.

Partnerzy Programu i zakres współpracy:

- **Zakład Opieki Zdrowotnej, apteki lokalne, szpital** – przeprowadzanie badań profilaktycznych, udział w kampaniach zdrowotnych, działania informacyjne.
- **Szkoły i przedszkola** – realizacja warsztatów, spotkań z psychologiem, szkolnych Dni Zdrowia Psychicznego
- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie** – konsultacje specjalistyczne dla uczniów i rodziców, udział w działaniach profilaktycznych.
- **Gminny Ośrodek Kultury (GOK)** – organizacja zajęć ruchowych, relaksacyjnych, wydarzeń promujących zdrowie i integrację międzypokoleniową.
- **Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS)** – wsparcie rodzin w kryzysie, działania środowiskowe i informacyjne.
- **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – realizacja działań profilaktycznych w szkołach, warsztaty dla rodziców, wsparcie kampanii informacyjnych.
- **Organizacje pozarządowe** – organizacje te mogą wspierać program zarówno merytorycznie, jak i organizacyjnie lub logistycznie, w ramach własnych projektów
- **Policja** – edukacja uczniów w zakresie zagrożeń cyfrowych, przemocy rówieśniczej i profilaktyki uzależnień.
- **Klub seniora** – organizacja zajęć ruchowych, warsztatów antystresowych i integracyjnych dla osób starszych.

VII. Monitoring i ewaluacja

Realizacja Programu Promocji Zdrowia dla Gminy Goczałkowice-Zdrój będzie podlegać systematycznemu monitoringowi oraz corocznej ewaluacji w celu oceny skuteczności działań i osiągnięcia zakładanych celów zdrowotnych.

Mierniki efektywności przypisane do poszczególnych działań programowych zostały określone w punkcie IV „Zakres działań i formy realizacji”. Obejmują one wskaźniki ilościowe (np. liczba uczestników, liczba przeprowadzonych warsztatów, wykonanych badań).

Każda jednostka realizująca działania w ramach Programu zobowiązana jest do przekazania rocznego sprawozdania z realizacji działań do Wójta Gminy Goczałkowice-

Zdrój do 15 marca każdego roku za rok poprzedni, według ustalonego formularza sprawozdawczego.

Na podstawie zebranych danych Gmina sporządzi zbiorczy raport z realizacji Programu, który będzie podstawą do podejmowania dalszych decyzji, aktualizacji celów oraz ewentualnej modyfikacji działań w kolejnych latach.

VIII. Podsumowanie

Program Promocji Zdrowia dla Gminy Goczałkowice-Zdrój na lata 2026–2030 jest dokumentem strategicznym, który porządkuje i integruje wszystkie działania prozdrowotne realizowane na terenie gminy. Jego celem nie jest zastąpienie istniejących programów, lecz stworzenie spójnych ram, w których funkcjonują i będą funkcjonować zarówno działania bieżące, jak i odrębne programy profilaktyczne oraz interwencyjne.

W odpowiedzi na współczesne zagrożenia, takie jak uzależnienia, depresja, problemy emocjonalne i uzależnienia cyfrowe, program kładzie duży nacisk na edukację zdrowotną, profilaktykę oraz budowanie świadomości wśród mieszkańców w zakresie zdrowia psychicznego i fizycznego.

Realizacja tego programu ma na celu nie tylko poprawę stanu zdrowia, ale także wzmocnienie więzi społecznych w gminie poprzez angażowanie różnych grup wiekowych w różnorodne działania. Edukacja zdrowotna, promocja zdrowego stylu życia, integracja społeczna oraz działania profilaktyczne, szczególnie w szkołach i środowisku młodzieżowym, stanowią fundamenty długofalowego sukcesu. Program wpisuje się w nowoczesne podejście do promocji zdrowia, odpowiadając na realne potrzeby współczesnych społeczności.

Wartością dodaną tego programu jest również wsparcie dla osób, które zmagają się z problemami zdrowia psychicznego, takimi jak depresja, samookaleczenia czy uzależnienia, oraz wprowadzenie programów dla dzieci i młodzieży, które mają zapobiegać powstawaniu tych problemów w przyszłości.

Realizacja Programu Promocji Zdrowia dla Gminy Goczałkowice-Zdrój na lata 2026-2030 nie tylko przyczyni się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców, ale także stworzy fundamenty do długofalowego rozwoju gminy opartego na zdrowiu, edukacji i współpracy społecznej.